

Deloitte.

Nukissiorfiit
Revisionsprotokol
til årsrapport 2022

Indholdsfortegnelse

1.	Det reviderede årsregnskab	3
2.	Konklusion på den udførte revision	4
3.	Finansiell revision	5
4.	Juridisk-kritisk og forvaltningsrevision	12
5.	Forvaltningsrevision	16
6.	Større forvaltningsrevisionsundersøgelser	20
7.	Øvrige oplysninger	21
8.	Underskrifter	22

1. Det reviderede årsregnskab

Ledelsen har aflagt årsrapporten for den nettostyrede virksomhed for regnskabsåret 2022.

Årsrapporten består af en ledelsesberetningsdel og en årsregnskabsdel.

Deloitte har som valgt ekstern revisor for Grønlands Selvstyre revideret årsregnskabet i overensstemmelse med gældende love, regler og standarder.

Årsregnskabet – som vi har revideret – udviser følgende hovedtal:

	2022 t.kr.	2021 t.kr.
Resultat	29.126	-138.250
Aktiver	3.202.416	3.166.952
Egenkapital	1.493.366	1.464.238

(-) lig med underskud

Revisionens formål, omfang og udførelse, revisors rapportering samt ansvarsfordelingen mv. er beskrevet i Deloitte's "Standardvilkår og -betingelser".

Vores aftalebrev indeholder link til disse, og vi skal anbefale, at alle ledelsesmedlemmer gør sig bekendt med beskrivelsen af revisionens formål, omfang og udførelse, revisors rapportering samt ansvarsfordelingen mv.

2. Konklusion på den udførte revision

2.1. Revisionspåtegning

På baggrund af den udførte revision har vi forsynet årsregnskabet med en påtegning uden forbehold, fremhævelse eller kritiske bemærkninger.

Revisionspåtegningen fremgår af årsrapporten side 11.

2.2. Revisionsbemærkninger

Vi afgiver en revisionsbemærkning, såfremt et forhold er så væsentligt og/eller principielt, at det vil være relevant med en politisk stillingtagen til forvaltningens håndtering af forholdet.

Revisionsbemærkninger forventes således særskilt besvaret af forvaltningen, hvorefter såvel bemærkning som forvaltningens besvarelse og handlingsplan forelægges til politisk godkendelse.

Ved årets revision følges op på, hvorvidt forvaltningens handlingsplan har afhjulpet forholdet eller der er behov for fortsat fokus på afhjælpning af forholdet.

2.2.1. Revisionsbemærkninger fra årets revision

Årets revision har ikke givet anledning til revisionsbemærkninger, men alene enkelte anbefalinger der fremgår af de følgende afsnit.

2.2.2. Opfølgning på revisionsbemærkninger fra tidligere år

Der er ingen revisionsbemærkninger fra tidligere år.

3. Finansiell revision

Den finansielle revision omfatter revisionen af, hvorvidt Nukissiorfiits årsregnskab i alle væsentlige henseender retvisende, dvs. uden væsentlige fejl og mangler i henhold til Selvstyrets bekendtgørelse nr. 24 af 22. december 2017 om regnskabsaflæggelse for Grønlands Selvstyres nettostyrede virksomheder.

3.1. Indledning

Revisionen udføres i overensstemmelse med den grønlandske revisionslovgivning samt de internationale standarder for finansiell revision.

Organisationens årsregnskab udarbejdes i overensstemmelse med Selvstyrets bekendtgørelse nr. 24 af 22. december 2017 om regnskabsaflæggelse for Grønlands Selvstyres nettostyrede virksomheder.

Bekendtgørelsen foreskriver, at årsrapporten aflægges i henhold til den til enhver tid gældende anordning om årsregnskabsloven i Grønland med de afvigelser, som følger af, at der er tale om en selvstyrejet virksomhed, som drives ud fra samfundsmæssige hensyn, reguleret efter særlig lovgivning.

Afvigelser fra årsregnskabslovens bestemmelser fremgår af særskilt afsnit under afsnittet i årsregnskabet om anvendt regnskabspraksis.

3.2. Internt kontrolmiljø

Revisionen har omfattet en vurdering af, om virksomhedens rapporteringssystemer, forretningsgange og interne kontroller fungerer forsvarligt.

Formålet hermed er at påse, om der forefindes korrekte, troværdige og rettidige bogholderi-registreringer som grundlag for regnskabsaflæggelsen.

Vi har endvidere vurderet virksomhedens mere detaljerede forretningsgange og interne kontroller i forhold til væsentlige transaktionstyper og regnskabsposter.

3.2.1. Forretningsgangsbeskrivelser og interne kontroller

De væsentlige forretningsgange er beskrevet. Vi har foretaget en efterprøvning heraf og givet vores bemærkninger til økonomifunktionen, herunder at opdatering, optimering og vedligeholdelse heraf er en løbende proces.

Vi har under vores revision konstateret at ikke alle kontroller er udført. Primært i forbindelse med udskiftning af medarbejdere og de nye medarbejdere ikke er orienteret om at de skal udføre kontrollen. Vi vil anbefale at der laves en oversigt over hvilke kontroller der skal udføres. Herunder om de skal udføres hver måned, kvartal, halvår eller kun ved status.

3.2.2. Risiko for ledelsens tilsidesættelse af kontroller

Ledelsens tilsidesættelse af kontroller udgør ifølge revisionsstandard 240 altid en betydelig risiko.

Vi har udført revisionshandling for at identificere eventuelle tilfælde af ledelsens tilsidesættelse af kontroller. Vi beskriver i dette afsnit de handlinger og de områder, vi har haft fokus på

Ledelsen indtager generelt set en stilling, hvor det er muligt for den at begå besvigelser, fordi den kan manipulere regnskabsmaterialet og udarbejde manipulerede regnskaber ved at tilsidesætte kontroller, der ellers synes af fungere effektivt.

Vi har drøftet dette med medlemmer af ledelsen og andre. Vi har overvejet muligheden for manglende neutralitet i regnskabsmæssige vurderinger og skøn, herunder analyseret væsentlige regnskabsmæssige skøn som eksempelvis test af værdiansættelse af anlægsaktiver, opgørelse af feriepengeforpligtelser, behandling af mulige konsekvenser af retssager og periodisering af udgifter.

Vi har vurderet interne kontroller for årsafslutnings- og rapporteringsprocessen. Vi har der udover testet posteringer og kontroller for betydelige usædvanlige transaktioner.

Vi har for at imødegå risikoen testet posteringer omkring balancedagen og regnskabsafslutningen, idet erfaringen viser, at risikoen for tilsidesættelse af kontroller er mere sandsynlige i denne periode.

Vi har ikke identificeret væsentlige usædvanlige transaktioner.

Vi har ikke identificeret fejl eller mangler i årsberetningen i tilknytning til dette arbejde.

Anbefaling

I forbindelse med vores gennemgang af overordnede interne kontroller i 2022, er det observeret, at der ej er fastsatte retningslinjer for afholdelse af møde mellem Nukissioffiit og departementet, herunder er der tilsvarende ej udarbejdet retningslinjer for udarbejdelse af referater.

Det anbefales at derfor at der opsættes fast frekvens for afholdelse af møder samt udarbejdes referat pba. de afholdte møder.

Chef for ledelsessekretariatet har oplyst revisionen at der pr. 01-10-2022 er etableret følgende faste frekvens for afholdelse af møder imellem departementet og Nukissioffiit.

- Månedligt mellem Nukissioffiits direktør og departementchefen

- Månedligt mellem Nukissiorfiits direktion og ledelsen i departementet

- Hver 14. dag mellem Nukissiorfiits Chef for Ledelsessekretariatet og sagsbehandlere i departementet.

Herudover er der procedure for at der udarbejdes referat pba. de afholdte møder.

Vi har noteret os, at der arbejdes på vedtagelse af ny bekendtgørelse om Nukissiorfiits ledelse, herunder etableringen af en bestyrelse.

Vi anbefaler i forlængelse heraf, at der også etableres faste mødefrekvenser, en fast dagsorden for bestyrelsesmøderne samt at der udarbejdes referater af bestyrelsesmøderne.

3.2.3. Risiko for besvigelser

I forbindelse med planlægning af vores revision har vi forespurgt organisationens ledelse om deres vurdering af risikoen for besvigelser.

Ledelsen har over for os oplyst, at der efter ledelsens vurdering ikke er særlig risiko for besvigelser, og at organisationen har et effektivt kontrolmiljø, der afdækker risikoen for væsentlig fejlinformation i årsregnskabet, herunder fejlinformation som følge af regnskabsmanipulation eller misbrug af virksomhedens aktiver.

Ledelsen ikke kendskab til besvigelser eller igangværende undersøgelser af formodede besvigelser ud over dette.

Vi skal bemærke, at vi ikke under vores revision har konstateret fejl i årsregnskabet som følge af besvigelser.

3.2.4. Vurdering af det interne kontrolmiljø

Det er vores vurdering, at virksomhedens interne kontrolmiljø medvirker til effektive interne kontroller og pålidelig behandling af oplysninger af regnskabsmæssig karakter.

3.3. Generelle IT-kontroller

Generelle IT-kontroller er de kontroller, som ledelsen har etableret vedrørende virksomhedens væsentlige IT-platforme, med henblik på at opnå en velkontrolleret og sikker IT-anvendelse og dermed understøtte en pålidelig databehandling i IT-baserede forretningsprocesser.

Som led i revisionen af Nukissiorfiit har vi evalueret design og implementering af udvalgte generelle IT-kontroller, som vi vurderer relevante for at kunne aflægge en årsrapport, der giver et retvisende billede uden væsentlige fejlinformation, og som er i overensstemmelse med de lovgivningsmæssige krav. Vi har ikke testet kontrollernes operationelle effektivitet.

Den samlede revision baseres for en dels vedkommende på relevante interne kontroller i virksomheden, herunder både manuelle kontroller og kontroller, der automatisk udføres af de brugersystemer, virksomheden anvender.

Gennemgangen af de generelle IT-kontroller har ikke omfattet en vurdering af kontrol- og sikkerhedsniveauet i de enkelte brugersystemer, herunder automatiske kontroller i de administrative processer og logiske adgangsrettigheder til udførelse af forretningsaktiviteter i brugersystemerne. Det skal endvidere bemærkes, at der ikke er udført revision til verifikation af kontrollernes effektivitet.

På baggrund af vores gennemgang er det vores vurdering, at de udvalgte generelle IT-kontroller hos Nukissiorfiit i al væsentlighed er hensigtsmæssigt udformet og implementeret.

3.4. Væsentlige punkter fra den finansielle revision

Vi har i forbindelse med revisionen haft følgende væsentlige punkter til drøftelse med organisationen:

3.4.1. Værdiansættelse af anlæg

Der foretages i henhold til regnskabsreglerne en nedskrivning af værdien af anlægsaktiverne til en værdi, som indebærer at afskrivningerne på restværdien kan rummes indenfor indtægterne.

Nedskrivningstesten for 2022 har medført en netto regulering på 36,7 mio. kr. (2021: 157,3 mio. kr.)

Dette giver en samlet af- og nedskrivning på 172,8 mio. kr. (2021: 292,6 mio. kr.)

Var afskrivningerne beregnet uden hensyntagen til tidligere foretagne nedskrivninger, så ville de have udgjort 229,1 mio. kr.

Årets af- og nedskrivninger overstiger således "normalafskrivningerne" med ca. 56 mio. kr.

3.4.1.1. Beregningsmetoden

Beregningen af nedskrivningsbehov er foretaget bosted for bosted for henholdsvis el, vand og varme.

Beregningen foretages bosted for bosted, da der er tale om stand alone anlæg

Beregningen foretages som en simpel sammenholdelse af salgsprisen pr. enhed med fradrag den gennemsnitligt beregnede omkostninger for en periode 3 år tilbage i tid pr. enhed.

Hvis afskrivningerne herefter kan rummes indenfor salgsprisen, så foretages der ingen nedskrivning. Hvis afskrivningerne ikke kan rummes indenfor salgsprisen foretages der en nedskrivning af anlæggenes værdi svarende til den andel der procentuelt ikke kan rummes indenfor salgsprisen.

Beregningsmetoden er beskrevet i årsregnskabet under anvendt regnskabspraksis.

Nedskrivningsbehovet beregnes som udgangspunkt ved en tilbagediskontering af det fremtidige cashflow sammenholdt med anlægsaktivernes restværdi. Ved denne beregning indregnes en intern rente – ofte svarende til en ekstern finansieringsrente.

Den metode som Nukissiorfiit anvender afviger ved, at nedskrivningsbehovet opgøres med afsæt i enhedspriser i stedet for de samlede indtægter og omkostninger.

Metoden afviger endvidere ved ikke at tage højde for inflation/renter.

Metoden forudsætter reelt, at der gennemføres løbende prisstigninger, der som minimum svarer til inflationen. Såfremt denne forudsætning ikke opfyldes, så vil nedskrivningsbehovet – alt andet lige – være højere end beregnet.

Anbefaling

Vi vil anbefale at der i 2023 gennemføres en beregning, der viser hvorledes nedskrivningsbehovet ville se ud, såfremt man beregnede nedskrivningsbehovet med udgangspunkt i en samlet vurdering af Nukissiorfiits aktiver – som alternativ til den nuværende model, hvor nedskrivningsbehovet opgøres pr. bosted.

Det bemærkes endvidere, at nedskrivningerne alene er foretaget på bygninger og produktionsudstyr inklusive rørledninger, idet disse aktiver udgør langt hovedparten af anlægsaktiverne.

3.4.1.2. Anlæg under opførelse

Anlæg under udførelse udgør pr. 31.12.2022 ca. 93 mio. kr. (2021: 65 mio. kr.)

Anlæg under opførelse før nedskrivninger er opgjort til 136 mio. kr. (2021: 107 mio. kr.)

En del af disse anlæg etableres på bosteder, hvor en nedskrivningstest med stor sandsynlighed vil vise et behov for en nedskrivning af aktivet på ibrugtagningstidspunktet

Fra og med 2021 foretages derfor en nedskrivning svarende til den forventede nedskrivningsandel på de færdige anlæg. Disse nedskrivninger udgør i 2022 ca. 43 mio. kr. (2021: 42 mio. kr.)

3.4.2. Omsætning

Indtægterne fra salg af el, vand og varme er baseret på digital aflæsning af målere via Kamstrup-systemet.

Systemet er dels baseret på at målere aktiveres og deaktiveres rettidigt – og at de aktiverede målere sender de valide data frem til de "opsamlingsenheder", der sender data videre til Kamstrup-systemet.

I processen er indlagt en række kontrolmekanismer, der sikrer at udeblevne målerdata opsamles i efterfølgende kørsler og/eller at afvigelser fra normalforbrug fanges.

Der er 2021 og fortsat dels iværksat et projekt kaldet "revenue-leak" der har til formål at øge data-kvaliteten og dermed også grundlaget for opkrævningen af indtægter.

Virksomheden har endnu ikke etableret et system, der gør det muligt at beregne svind/ledningstab på alle bosteder ved en sammenholdelse af producerede mængder med afsatte mængder. Det bemærkes dog at i 2022 har Nukissiorfiit igangsat et projekt med fokus at kunne indsamle relevant og pålideligt data til denne beregning.

En sådan opgørelse ville styrke grundlaget for at dokumentere effekten af arbejdet med at optimere sammenhængen mellem producerede og fakturerede mængder. Samtidig ville opgørelsen styrke arbejdet med at kontrollere, hvorvidt alle berettigede indtægter er opkrævet og bogført i korrekt regnskabsperiode.

Anbefaling

Vi vil anbefale at arbejdet med at etablere det nødvendige datagrundlag for opgørelse af producerede mængder intensiveres, således det fremadrettet bliver muligt at opgøre svind/ledningstab på mere kontinuerlig vis.

3.4.2.1. Skønsmæssig opgørelse af omsætning

Der er et mindre antal målere, som per 31.12. og i løbet af året har signal svigt. Det betyder at ved fakturering har faktureingsafdelingen ikke faktisk forbrugsdata at fakturerer ud fra. Når dette gør sig gældende, bliver forbrugerne i stedet faktureret ud fra beregning af tidligere forbrug. Der er således skøn forbundet med indregning af omsætning fra målere, som har været ramt af signalsvigt og hvor Nukissiorfiit ikke har haft mulighed for fjernaflæsning i regnskabsperioden. Forbrugeren vil dog blive reguleret ved efterfølgende fakturering, når der er signal til måleren igen efter det faktiske forbrug.

Forholdet påvirker derfor ikke årsregnskabet for 2022 i væsentligt omfang.

3.4.3. Eksterne omkostninger

Ledelsen har oplyst, at virksomheden i løbet af året, har haft et enkeltstående tilfælde, hvor en faktura er blevet betalt i banken, uden at have været i proces gennem det sædvanlige systematiske godkendelsesflow.

Fejlen vurderes at være enkeltstående tilfælde, da det skyldes at der har været en manglende registrering af nærmeste leder hos en medarbejder i godkendelsesmodullet, efter tidligere leder var stoppet. Sagen er efterfølgende fuldt til dørs og lukket, og godkendelsesflowet er blevet opdateret.

3.4.4. Hensættelser til sager vedr. fiskeritakster og industri

Ved fakturering af vand og el til landbaserede fiskerierhverv (industri), kan producenterne opnå en lempelse/rabatordning jf. finansloven ift. Nukissiorfiit anvendte takster. Nukissiorfiit skal hvert år opgøre nye fiskeritakster gældende for fiskeriet.

Nukissiorfiit har fundet ud af, at man har anvendt forkerte takster grundet manglende regulering af industritaksterne i forlængelse af opdatering af finansloven. Derfor har man i perioden 2018-2021 anvendt forkerte takster i visse byer og bygder. Dette har medført, at man har opkrævet 30 mio. kr. for meget.

Samtidig har Forbruger og Konkurrencestyrelsen afsagt en kendelse, hvor man vurderer, at Nukissiorfiit har tilgodeset visse fiskeindustrier i Grønland. Fiskeriindustrien kan opnå en nedsat takst for el og vand for deres forbrug vedrørende primært produktion, men ikke vedrørende andet øvrig forbrug.

Det er Nukissiorfiits ansvar, at sikrer, at fiskeindustrikunderne kan adskille produktionsforbrug fra andet forbrug via målere. Dette er svært, da det ikke er alle kunder, som har de nødvendige målere til denne adskillelse. For disse kunder har Nukissiorfiit hidtil givet fuldt nedslag for alt forbrug., mens de fiskeindustrikunder, der har de nødvendige målere, kun har fået lempelige takst at deres produktionsforbrug.

Denne forskelsbehandling har Forbruger- og Konkurrencestyrelsen kendt ulovlig, da Nukissiorfiit som forsyning skal levere el, vand og varme på lige forhold til alle forbrugere i Grønland.

Dette har medført at man har opkrævet 23 mio. kr. for lidt, hvilket efterfølgende vil blive opkrævet hos relevante fiskerikunder.

Netto har de to forhold således påvirket årsregnskabet for 2022 med en omkostning på 7 mio. kr.

3.5. Ledelsens regnskabserklæring og ikke-korrigerede fejl i årsregnskabet

I henhold til internationale standarder om revision skal vi informere om identificerede forhold, som ikke er korrigeret i årsberetningen.

I forbindelse med regnskabsafslæggelsen for 2022 har vi ikke konstateret væsentlige forhold, der burde være indarbejdet i årsberetningen.

Som led i revisionen af vanskeligt reviderbare områder har direktionen afgivet en regnskabserklæring over for os vedrørende årsregnskabet for 2022.

3.6. Forsikringsforhold

Vores revision har ikke omfattet virksomhedens forsikringsforhold.

Vi er bekendt med at Nukissiorfiit er omfattet af Selvstyrets interne forsikringsordning.

Vi anbefaler, at virksomheden mindst én gang årligt får gennemgået den samlede forsikringsdækning med forsikringsselskabet eller mægleren med henblik på at vurdere de tegnede dækninger mv., herunder om dækningen på de tegnede forsikringer er tilstrækkelig, og om virksomheden eventuelt mangler at tegne forsikringer på særlige områder.

Vi har i forbindelse med regnskabsafslutningen bedt den daglige ledelse bekræfte, at der er tegnet de forsikringer, der under hensyn til virksomhedens forhold skønnes tilstrækkelige til at dække virksomhedens eventuelle skadesituationer.

4. Juridisk-kritisk og forvaltningsrevision

Ved juridisk-kritisk revision efterprøves om love, regler og sædvaner er overholdt.

Revisionen af de pligtige områder i henhold til Standarderne for Offentlig Revision (SOR) kan gennemføres efter en rotationsplan således, at de pligtige områder er dækket over en 5-årig periode.

Vi har på baggrund af en vurdering af risiko og væsentlighed udarbejdet følgende rotationsplan

Plantemaer	Senest gennemgået	2019	2020	2021	2022	2023
Overholdelse af udbudsregler og indkøbspolittikker af indkøb *	2021	(X)	(X)	X	(X)	(X)
Løn- og ansættelsesmæssige dispositioner *	2022	X	X	X	X	X
Gennemgang af regelgrundlag for salg *	2022	X	X	X	X	X
Overholdelse af regler om myndigheders gebyropkrævning *	Ikke relevant					
Overholdelse af regelgrundlag for tildeling af tilskud *	Ikke relevant					
Rettighedsbestemte overførsler *	Ikke relevant					
Overholdelse af bevillingsregler, låneregler m.v	2022	X	X	X	X	X

* Plantemaer i henhold til SOR. Dybden i de udførte handlinger vil variere fra år til år, hvilket indikeres med (x). Når emnet er tilvalgt (uden parentes), vil der på baggrund af væsentligheds- og risikoanalysen blive udvalgt et område, hvor de underliggende dispositioner gennemgås.

Vores observationer fra gennemgangen af de relevante emner ovenfor er beskrevet herunder. Flere af emnerne behandles samlet, da flere udførte handlinger overlapper hinanden på tværs af juridisk-kritisk- og forvaltningsrevision.

4.1. Afgrænsning

Den juridisk-kritiske revision i tilknytning til årsregnskabet omfatter primært en gennemgang af de etablerede systemer og processer.

Vi har endvidere udtaget enkelte stikprøver på områderne, dels for at teste forretningsgangene på områderne, men også for at påse overholdelsen af love og regler i de udvalgte sager.

Vores konklusioner i forhold til overholdelse af love og regler relaterer sig til alene til de gennemgåede sager.

4.2. Kontrolmiljø

Kontrolmiljøet i forhold til sikringen af overholdelse af love, regler, indgåede aftaler og sædvanlig praksis i forvaltningen omfatter blandt andet:

- Overblik over relevante love og regler m.v. der arbejdes efter
- En bevidst stillingtagen til risikoen for fejl og mangler i forvaltningen
- Etablering af relevante foranstaltninger til at sikre overholdelsen af love og regler m.v.
- "Tonen på toppen" og en opfølgning på om de iværksatte foranstaltninger har den ønskede effekt for kvaliteten af forvaltningsarbejdet

Ansvar for overholdelsen af love og regler m.v. påhviler ledelsen.

4.3. Overholdelse af udbudsregler og indkøbspolitikker ved disponering af indkøb

Formål

Formålet er at vurdere, om Nukissiofiit har tilrettelagt passende forretningsgange og interne kontroller, der sikrer, at Nukissiofiit følger retningslinjerne for offentlige indkøb.

Omfang

Nukissiofiit er fortsat i proces med udarbejdelse af en indkøbspolitik og udbudsstrategi, der understøtter sparsommelighed i indkøbsfunktionen og overholdelse af reglerne i udbudsloven. Herudover anvender man fortsat rammeaftaler for at opnå mængdebesparelser og samarbejdsfordele.

I 2022 har man endvidere fortsat den igangsatte opkvalificering af indkøbsområdet lokalt via undervisningsforløb og sidemandsoplæring.

Observation

Vi har derfor fundet, at de overordnede anvendte principper understøtter en forsvarlig styring af indkøb og vi konstaterer, at politikkerne overholdes.

4.4. Løn- og ansættelsesretlige dispositioner

Formål

Formålet med den juridiske-kritiske revision på området er, at opnå høj grad af sikkerhed for, at der ikke er væsentlige og uopdagede regelbrud (dvs. væsentlige fejl) i de udbetalte lønninger.

Samtidig vurderes om Nukissiofiit administrerer området i overensstemmelse med gældende retsnormer, herunder at der er tilrettelagt procedurer, der sikrer, at variable løndelev er godkendt og i overensstemmelse med sædvanlig praksis.

Omfang

Revisionen af løn- og ansættelsesretlige dispositioner omfatter en gennemgang af processerne for:

1. Løbende ajourføring af overenskomst-satser i lønsystemets sats-register
2. Ansættelse og indplacering af nye medarbejdere, herunder dokumentation stilling, uddannelse og anvendt overenskomst, samt dokumentation for anciennitet og kvalifikationstillæg.
3. Administration af variable løndelev, herunder overtid, engangsvederlag, arbejdstidsrelaterede tillæg, timelønninger m.v.
4. Indberetning til offentlige myndigheder samt rettidig afregning af tilbageholdte beløb
5. Fratrædelse, herunder rettidigt stop for lønudbetaling samt administration af fratrædelse

Observation

Det er vores vurdering at de tilrettelagt processer indebærer en forsvarlig administration af lønområdet. Der gennemføres herunder løbende en manuel stikprøvekontrol af lønsedlerne

Det er vores vurdering, at Nukissiofiit generelt har etableret forretningsgange, der understøtter, at lønninger udbetales i overensstemmelse med gældende love, overenskomster og gældende retsnormer (praksis).

Anbefaling

Det er dog vores vurdering, at det vil være muligt at styrke kvalitetssikringen af, at dokumentationen i personalemapperne er fuldstændige gennem et mere kontinuerligt og dokumenteret ledelsestilsyn – eksempelvis i form af løbende udtagning af nye personalesager til stikprøvevis gennemgang af form- og dokumentationskrav i tilknytning til ansættelsen.

I forbindelse med gennemgang af enkeltssager har vi konstateret, at der i forhold til udbetaling af løn og overarbejdstillæg vedrørende praktikanter ikke var opdateret satser i satsregisteret. Forholdet er drøftet med lønkontoret, som står for opdatering af satser. De har oplyst, at det er en fejl, at satserne ikke er opdateret.

Anbefaling

Virksomheden oplyser at der foretages en kontrol af ændringer i lønsystemets sats-register.

Denne kontrol er dog ikke dokumenteret. Vi vil anbefale at kontrollen fremadrettet dokumenteres.

4.5. Sikring af at salg har den nødvendige bevil- ling og gennemføres som forventet

Formål

Formålet med den juridisk-kritiske revision af salg er, at opnå en høj grad af sikkerhed for, at der ikke er væsentlige og uopdagede afvigelser fra retningslinjerne og de politisk fastsatte takster for salg.

Observation

Vi har konstateret, at Nukissiorfiit foretager salget i overensstemmelse med retningslinjerne for salg fastsat fra politisk hold, herunder fakturering til de lovbestemte takster.

Nukissiorfiit blev i 2021 opmærksomme på en mulig fejl i beregningen af de såkaldte fiskeritakster.

Forholdet er på tidspunktet for revisionsberetningens færdiggørelse afsluttet og Nukissiorfiit har årsregnskabet 2022 hensat til konsekvenser heraf.

I forbindelse med revisionen af årsregnskabet for 2022 har vi også revideret fordelingsregnskaberne for 2022.

Ved revisionen heraf har vi noteret os to afvigelser fra bestemmelserne i den underliggende bekendtgørelse. For det første indregnes de beregnede afskrivninger uden hensyntagen til nedskrivninger, hvor bekendtgørelsen foreskriver at summen af årlige af- og nedskrivninger skal indregnes. For det andet er kompensationsbeløb for takstnedsættelser indregnet, hvor bekendtgørelsen foreskriver at tilskud fra Selvstyret ikke skal indregnes.

Der er tale om bevidste beslutninger, som er truffet med henblik på at give et mere stabilt og retvisende grundlag for opgørelsen af fiskeritaksterne. Hvis der er enighed om relevansen af disse afvigelser bør man snarest søge at tilpasse regelgrundlaget hertil, så der er overensstemmelse mellem regler og den faktisk anvendte metode.

4.6. Overholdelse bevillingsregler, lånebekendtgørelse mv.

Formål

Der modtages tilskud i form af servicekontrakter. Disse modtages for at modvirke effekten af ensprispolitikken og gives således som en ækvivalent til anlægstilskud, og gennemgås således årligt i forbindelse med revision af anlægsaktiverne, ligesom det kontrolleres at det er korrekt indregnet i omsætningen.

Observation

Det er vores observation, at Nukissiorfiit behandler det modtagne tilskud i overensstemmelse med gældende regler og lovgivning.

5. Forvaltningsrevision

Ved forvaltningsrevisionen efterprøves om forvaltningen er udøvet under skyldig økonomisk hensyntagen.

Revisionen af de pligtige områder i henhold til Standarderne for Offentlig Revision (SOR) kan gennemføres efter en rotationsplan således, at de pligtige områder er dækket over en 5-årig periode.

Vi har på baggrund af en vurdering af risiko og væsentlighed udarbejdet følgende rotationsplan

Plantemaer	Senest gennemgået	2019	2020	2021	2022	2023
Aktivitets- og ressourcestyring *	2021	(X)	(X)	X	(X)	(X)
Mål og resultatstyring *	2022	(X)	X	(X)	X	(X)
Styring af indkøb *	2021	(X)	(X)	X	(X)	(X)
Budgetstyring af flerårige inv. projekter *	2022	(X)	(X)	X	X	(X)
Styring af offentlige tilskudsordninger *	Ikke relevant					

* Plantemaer i henhold til SOR. Dybden i de udførte handlinger vil variere fra år til år, hvilket indikeres med (x). Når emnet er tilvalgt (uden parentes), vil der på baggrund af væsentligheds- og risikoanalysen blive udvalgt et område, hvor de underliggende dispositioner gennemgås

5.1. Afgrænsning

Forvaltningsrevisionen i tilknytning til årsregnskabet omfatter primært en gennemgang af de etablerede systemer og processer.

Hvis vi bliver opmærksomme på relevante forhold til rapporteringen i tilknytning til dette arbejde og/eller i tilknytning til den finansielle revision samt juridisk-kritisk revision indgår dette også i vores rapportering.

5.2. Kontrolmiljø

Kontrolmiljøet i forhold til sikringen af en sparsommelig, produktiv og effektiv forvaltning omfatter blandt andet:

- Løbende vurderinger af, om de ressourcer der bruges til forvaltningen tilvejebringes i den bedste kombination af relevans/kvalitet og pris
- Løbende vurderinger af, om der er en optimal sammenhæng mellem ressourcer og aktiviteter (kunne samme aktivitetsniveau være opnået med færre ressourcer)
- Løbende vurderinger af, om indsatsen er optimal i forhold til realiseringen af de ønskede effekter (kunne samme effekt være opnået med en mindre resourcekrævende indsats)

5.3. Aktivitets- og ressourcestyring

Formål

Formålet er at vurdere, om organisationen har tilrettelagt passende forretningsgange og interne kontroller, der sikrer, at ledelsen har tilstrækkelig og valid information til rettidigt at træffe velbegrundede beslutninger i forbindelse med aktivitets- og ressourcestyringen.

Omfang

Revisionen omfatter gennemgang af de af tilrettelagte forretningsgange og kontroller for økonomistyring, herunder at der er processer for rapportering til øverste ledelsesniveau, og at denne er i overensstemmelse med foretagne registreringer. Gennemgangen har ikke omfattet en vurdering af de forretningsmæssige beslutninger, der er truffet på baggrund af den modtagne information.

Gennemgangen opdeles typisk på:

- Styringsgrundlag
- Styringsprocesser
- Evaluering/rapportering

Vi har i forbindelse hermed noteret os at virksomheden har:

- En budgetmodel (18 måneders rullende budgetter, herunder ved inddragelse af AI teknologi)
- tilrettelagt en løbende produktionsplanlægning
- etableret rekrutterings- og indkøbsprocesser
- etableret et velfungerende bogholderi
- etableret en velfungerende driftscontroller funktion
- løbende udarbejder såvel måneds- som kvartalsrapporter
- procedurer for rapportering til departementet, herunder mødereferater, der viser drøftelserne om virksomhedens økonomi med departement og i direktionen
- løbende analyser som virksomheden udfører som et led i optimeringen af driften

Observation

Under gennemgangen af Nukissiorfiits økonomistyring har vi konstateret, at der udarbejdes detaljerede budgetter for bosteder, distrikter, afdelinger mv.,

Der foretages månedlig budgetopfølgning med opfølgning på afvigelser mellem budget og real, som gennemgås af ledelsen.

Denne budgetopfølgning inkluderes i endelig rapportering til departement, som dermed overvåger økonomi- og resultatstyringen i Nukissiorfiit.

Det er generelt vores vurdering at de etablerede systemer (organisation, processer, værktøjer m.v.) understøtter at der løbende arbejdes med udvikling og effektivisering af organisationens opgaveløsning.

På trods heraf vil der dog altid være områder, der kan effektiviseres yderligere.

Anbefaling
Deloitte gennemførte i 2021 en analyse af Nukissiorfiit's økonomiske udvikling. I den forbindelse blev opstillet en model for analysen, som det efter vores opfattelse ville være hensigtsmæssigt, såfremt Nukissiorfiit videreførte denne model.
Det ville give mulighed for at følge op på analysen, herunder forklare den økonomiske udvikling i 2021 og frem med afsæt i denne model.

5.4. Mål og resultatstyring

Formål

Formålet er at vurdere, om Nukissiorfiit har tilrettelagt passende forretningsgange og interne kontroller, der sikrer, at ledelsen har tilstrækkelig og valid information til rettidigt at træffe velbegrundede beslutninger i forbindelse med aktivitets- og resursestyringen, samt understøtter en udarbejdelse af en passende mål- og resultatrapportering.

Omfang

Under virksomhedens aktivitets- og resursestyring har vi gennemgået økonomistyring, herunder budgettering og budgetopfølgning. Vi har også gennemgået virksomhedens overordnede interne kontrolmiljø.

Observation

Under gennemgangen af Nukissiorfiits økonomistyring konstaterede vi, at der udarbejdes detaljerede budgetter for distrikter, bygder, afdelinger mv., og at der foretages månedlig budgetopfølgning med opfølgning på afvigelser mellem budget og realiseret, som gennemgås af ledelsen inden denne budgetopfølgning inkluderes i endelig rapportering til Selvstyret, som dermed overvåger økonomi- og resultatstyringen i Nukissiorfiit.

5.5. Styring af indkøb

Formål

Formålet er at vurdere, om Nukissiorfiit har tilrettelagt passende forretningsgange og interne kontroller, der sikrer, at Selvstyret udbyder og udnytter indkøbsaftaler og dermed udnytter eventuelle rabatter mv.

Omfang

Revisionen består primært i løbende drøftelser med ledelsen herom.

Observation

Der henvises til afsnittet om indkøb under juridisk-kritisk revision

5.6. Budgetstyring af flerårige projekter

Formål

Formålet med revisionen af budgetstyringen på længerevarende projekter er at sikre, at Nukissiorfiit har implementeret passende forretningsgange på anlægsområdet til at imødekomme risikoen for, at der påløber for mange eller for unødige omkostninger på anlægsprojekterne.

Omfang

Under virksomhedens budgetstyring af projekter sikret at der foretages en løbende overvågning af projekternes økonomi i form af individuel budgetstyring for hvert projekt, hvor budget sammenholdes med forbrug, herunder en sammenholdelse af forbrug i forhold til projekternes faser. Afvigelser eller overskridelser af budget eller bevilling rapporteres til chefen for anlægsområdet.

Observation

Det er fortsat vores opfattelse, at der foreligger gode forretningsgange på området og at projekterne forvaltes forsvarligt.

6. Større forvaltningsrevisionsundersøgelser

Der er ikke gennemført større forvaltningsrevisionsundersøgelser i 2022.

7. Øvrige oplysninger

Vores uafhængighed er en grundlæggende forudsætning for omgivelsernes tillid til vores arbejde som uafhængige revisorer. Vi værner derfor herop – både på personniveau og på opgaveniveau.

Vores processer sikrer at revisionsteamet ikke har personlige relationer til ledende medarbejdere i den reviderede organisation.

Vores processer sikrer også at vi ikke påtager os opgaver for virksomheden, der kan anfægte vores uafhængighed, herunder indebære en risiko for selvrevision.

I dette afsnit oplyses om, hvilke andre opgaver vi har løst for organisationen i året.

7.1. Andre opgaver for organisationen

Siden afgivelsen af vores revisionsprotokollat fra den 11. maj 2022 har vi udført følgende opgaver for virksomheden:

- Assistance i tilknytning til cybersikkerhed og etablering af administrative robotter
- Diverse løbende rådgivning

8. Underskrifter

Ifølge lovgivningen skal vi erklære, at vi opfylder lovgivningens krav til uafhængighed, og at vi under revisionen har modtaget alle de oplysninger, vi har anmodet om.

Nuuk, den 31. marts 2023

Deloitte

Statsautoriseret Revisionspartnerselskab

Bo Colbe

Statsautoriseret revisor

Per Timmermann

statsautoriseret revisor

Fremlagt på møde den 31. marts 2023

Tiltrådt

Natuk Lund Olsen

Departementschef

Cicilie Senderowitz

Energidirektør

Om Deloitte

Deloitte leverer ydelser inden for Revision, Skat, Consulting og Financial Advisory til både offentlige og private virksomheder i en lang række brancher. Vores globale netværk med medlemsfirmaer i mere end 150 lande sikrer, at vi kan stille stærke kompetencer til rådighed og yde service af højeste kvalitet, når vi skal hjælpe vores kunder med at løse deres mest komplekse forretningsmæssige udfordringer. Deloitte's ca. 325.000 medarbejdere arbejder målrettet efter at sætte den højeste standard.

Deloitte Touche Tohmatsu Limited

Deloitte er en betegnelse for Deloitte Touche Tohmatsu Limited, der er et britisk selskab med begrænset ansvar, og dets netværk af medlemsfirmaer. Hvert medlemsfirma udgør en separat og uafhængig juridisk enhed. Vi henviser til www.deloitte.com/about for en udførlig beskrivelse af den juridiske struktur i Deloitte Touche Tohmatsu Limited og dets medlemsfirmaer.